

جزوه آموزشی

اقتصاد ایران

موسسه آموزش عالی آزاد فن پردازان

عنوان: جزوه آموزشی اقتصاد ایران

مؤلف: شورای تحقیق و پژوهش موسسه آموزش عالی آزاد فن پردازان

چاپ: بهار ۱۳۹۸

آدرس وب سایت: www.fanpardazan.com

آدرس پست الکترونیکی: info@fanpardazan.com

آدرس و تلفن: اصفهان ، اصفهان ، خیابان فرایبورگ ، نبش کوچه چهاردهم ، موسسه آموزش عالی آزاد فن پردازان

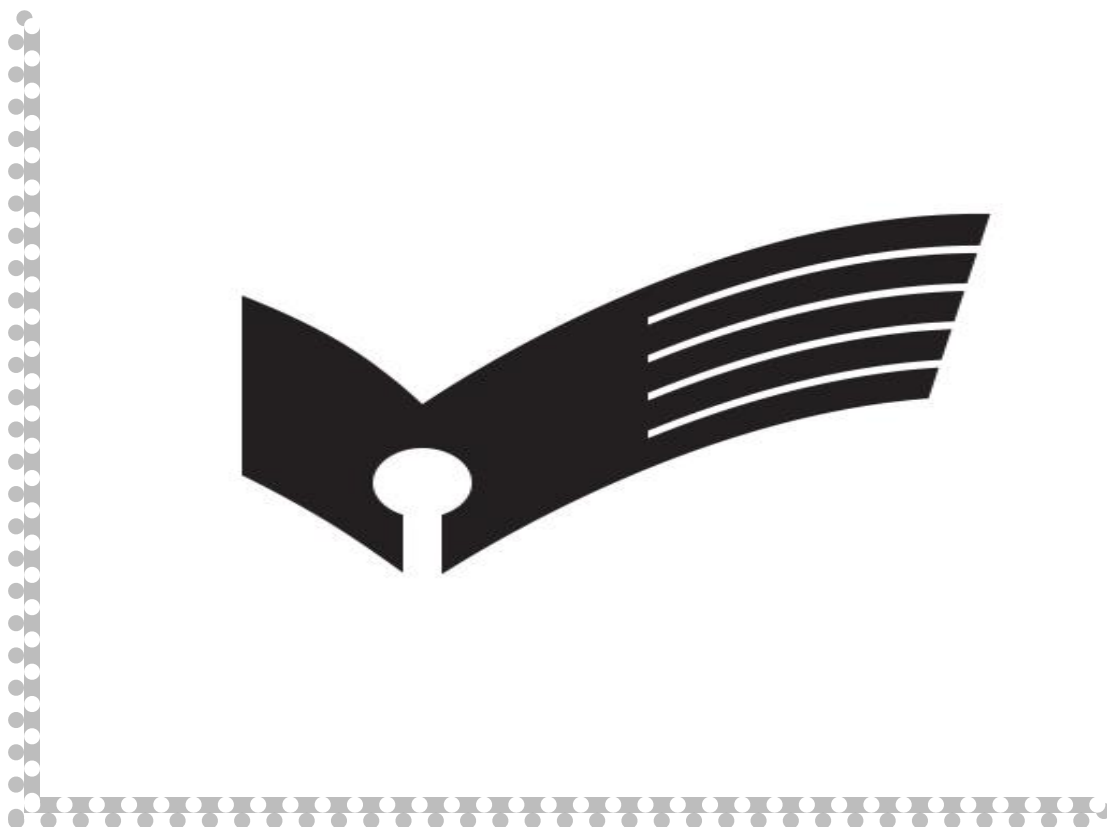
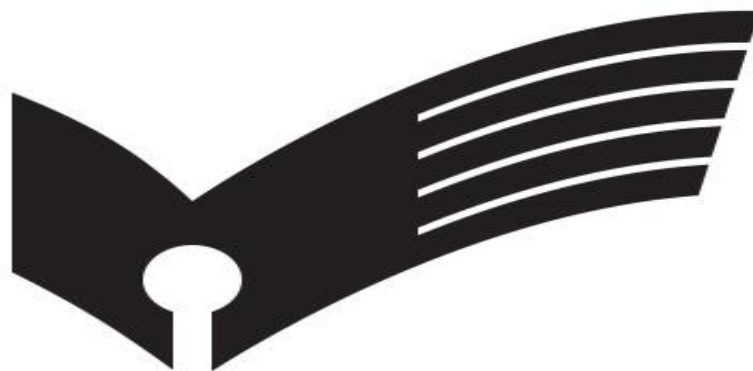
031-95020264-65

کلیه حقوق این اثر متعلق به موسسه آموزش عالی آزاد فن پردازان است و متخلفین طبق قوانین مدنی تحت پیگرد قانونی قرار میگیرند

اقتصاد ایران

مدرس :

دکتر ابوالفضل جنتی

اثرات کاهش نرخ سود بانکی: افزایش نقدینگی آزاد در بازار

قانون آربیتراژ: یک دارائی نمی‌تواند دو قیمت متفاوت داشته باشد اگر ۲ قیمت متفاوت داشته باشد یعنی آربیتراژ دارد.

مثال: ۴ یوان = یک دلار

۱۵۰۰ تومان = هر یوان

۶۰۰۰ تومان = یک دلار

کسب منفعت و سود بدون ریسک را آربیتراژ گویند.

در بازارهای مالی نباید آربیتراژ وجود داشته باشد.

بازار ایران در دی ماه سال گذشته

نرخ سود سپرده‌ها ۲۰٪ ← قیمت ارز نیز افزایش یافت.

دلار در بهمن ۵۵۰۰، ۵۶۰۰

در ۲۰ فروردین ← طبق گفته جهانگیری ۴۲۰۰

و در فروردین ماه دولت اعلام کرد فعالیت صرافی‌ها غیر مجاز است. ۲ فروردین که دلار ۴۲۰۰ اعلام شد تا نیمه ماه ۱۸ تا ۲۲ میلیارد ثبت سفارش شد.

در ۱۱ اردیبهشت ماه سال ۹۷ اتفاقاتی افتاد که بار روانی در بازار ایران ایجاد کرد (رئیس جمهور آمریکا برجام را پاره کرد و اعلام شد که سه ماه اول تحریم‌های اولیه و شش ماه بعد تحریم‌های ثانویه اعمال می‌شود).

در سه ماه اول تحریم دلار و سکه افزایش قیمت پیدا کرد. اشتباه دولت این بود که توزیع سکه و دلار انجام داد.

پاره شدن برجام
افزایش نقدینگی
افزایش قیمت دلار این افزایش منجر به افزایش سکه و طلا شد.

در تیر ماه سال ۱۳۹۷ دلار رشد ۴ رقمی (۱۰ هزار تومان) - در ۱۱ مرداد دور اول تحریم‌ها اعمال شد که منجر به افزایش قیمت دلار شد. افزایش قیمت دلار مصادف شد با پایان تعطیلات تابستان و اربعین که این منجر شد که در ۱۷ مهرماه سال ۱۳۹۷ دلار بالای ۱۷ هزار تومان شود.

در تاریخ ۹۷/۷/۸ دولت عرضه ارز داشت که باعث شد ارز کاهش یابد. دلار در این تاریخ شد ۱۲ و ۱۳ هزار تومان. در این زمان دولت، سامانه ایمان را ایجاد کرد- در این سامانه عرضه کنندگان موظف بودن ارز را عرضه کنند. در ۱۳ آبان ۱۳۹۷ تحریم‌های ثانویه اعمال شد در این زمان آمریکا ۶ کشور از قانون منع جدید نفت از ایران معاف کرد.

اگر تاریخ‌های تحریم را مرور کنیم این نکات بدست می‌آید:

ما قبل از هر تحریم پیش واکنش داریم. یعنی اگر ما تحریم را به سه زمان تقسیم کنیم:

- قبل از تحریم ۲ زمان تحریم و بعد از تحریم و همچنین واکنش را به کم واکنشی واکنش معقول و پیش واکنشی تقسیم می‌کنیم.

ما قبل از هر تحریم بیش واکنشی کنیم ولی بعد از هر تحریم کم واکنشی داریم.

زمان بعدی تحریم اردیبهشت ۹۸: قبل از تحریم اردیبهشت ۹۸ تعطیلات فروردین را داریم که در این تاریخ ما تقاضای ارز داریم- پس ما در تاریخ اسفند افزایش دلار و طلا خواهیم داشت و نسبت به آن بیش واکنشی داریم.

۱۷۰۰ هزار میلیارد نقدینگی در سال ۱۳۹۷ است که ۵۰ این سپرده‌ها بلند مدت است.

$$1/5 \times 3/5 = 2/5 \% \quad \text{در هر سه ماه}$$

که در سال می‌شود ۱۰٪ تورم این نقدینگی داریم.

تورم: وقتی بازار پولی از بازار کالایی بزرگتر شود تورم ایجاد می‌شود.

تورم به دلیل اینکه تابع سود همگن از درجه یک است خوب است.

$$\text{سود } \pi = \overbrace{TR}^{\text{درآمد}} - \overbrace{TC}^{\text{هزینه}}$$

$$10\% \begin{cases} 100 = 1000 - 900 \\ 110 = 1100 - 900 \end{cases}$$

تورم از این لحاظ که سود بنگاه‌های اقتصادی را زیاد کند خوب است.

تورم: افزایش مستمر قیمت‌ها

مثلاً اگر یک قیمت ۱۰۰ بود نشه ۱۵۰ به این تورم نمی‌گیریم به آن جهش قیمت.

تورم چهار دلیل دارد: ۱) تورم ناشی از کاهش تقاضا

(۲) تورم ناشی از فشار هزینه

(۳) تورم ساختاری

(۴) تورم واردات

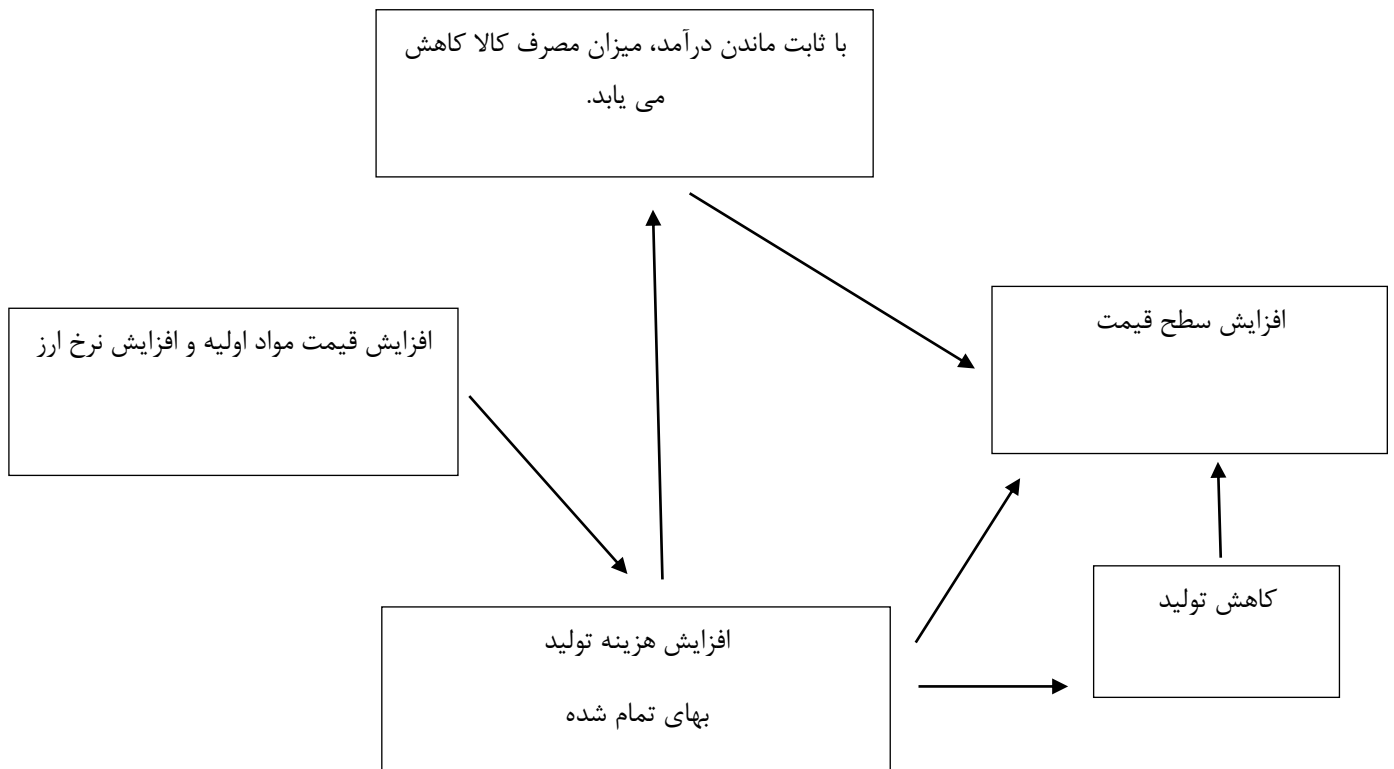
این ۴ نوع تورم ناشی از تقاضا می‌باشد.

ولی یک تورم دیگر هم وجود دارد که به آن تورم پولی است.

تورم ناشی از تقاضا: ما در ابتدا کاهش تقاضا برای مصرف کالایی را داریم تقاضا می‌تواند ناشی از کاهش مصرف، مصرف کننده باشد یا ناشی از کاهش دولت باشد. کاهش تقاضا منجر به کاهش تولید می‌شود و ثابت بودن مقدار عرضه می‌شود و ثابت بودن عرضه منجر به افزایش موجودی انبار می‌شود و افزایش موجودی انبار منجر به افزایش سطح قیمت‌ها می‌شود.

بنابراین راهکار از بین بردن این نوع از تورم افزایش تقاضا و تحریک تقاضا می‌باشد.

افزایش تورم ناشی از هزینه

تورم حداقلی: حداقل تورمی است که به دلیل ایجاد ساختارهای نامناسب بدون ساختارهای تولیدی توزیعی و خدماتی ایجاد می‌گردد.

تورم وارداتی: از نظر وارداتی ۶۰٪ محصولات مواد مصرفی ما وارداتی است ۳۰٪ واسطه‌ای و ۱۰٪ تجهیزات است.

یک قاعده وجود دارد بنام قاعده مقداری پولی یا قاعده فیشر.

$$MV = P \cdot Q$$

Q : میزان تولید

P : سطح قیمت‌ها

V : گردش پول

M : حجم پول

رشد اقتصادی + تورم: مجموع نرخ رشد حجم پول + نرخ رشد گردش پول

$$\text{نرخ ارز مؤثر} = \frac{\text{نرخ از کشور هدف}}{\text{نرخ ارز کشور}} \times \frac{P_t}{P_M}$$

حجم پول: از دو وجه زیر تشکیل شده است

پول + شبه پول = حجم پول

پول همان سپرده‌های دیداری است و شبه پول سپرده‌های بلند مدت است

شبه پول:

$$M^o + V^o = P^o + Q^o$$

یکی از دلایل تورم در ایران سپرده‌های بلند مدت است

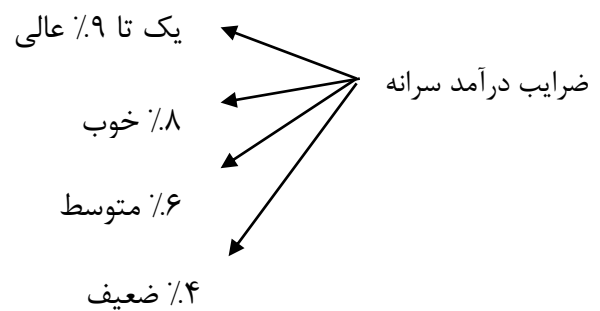
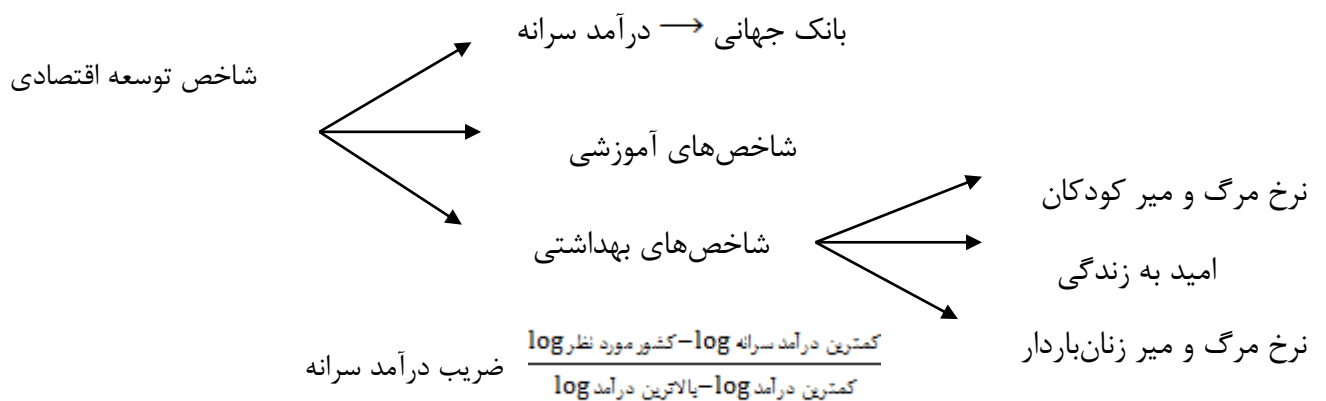
$$\text{ضریب تکاثری} = \frac{1}{\text{ضریب قانونی}}$$

تورم شتابان: تورمی است که تورم تورم انتظاری را بوجود می‌آورد.

تورم انتظاری برای یک جامعه خطرناک است.

گردش پولی: یعنی پول چندبار دست به دست می‌شود. گردش پول به طور متوسط در ایران ۴ است.

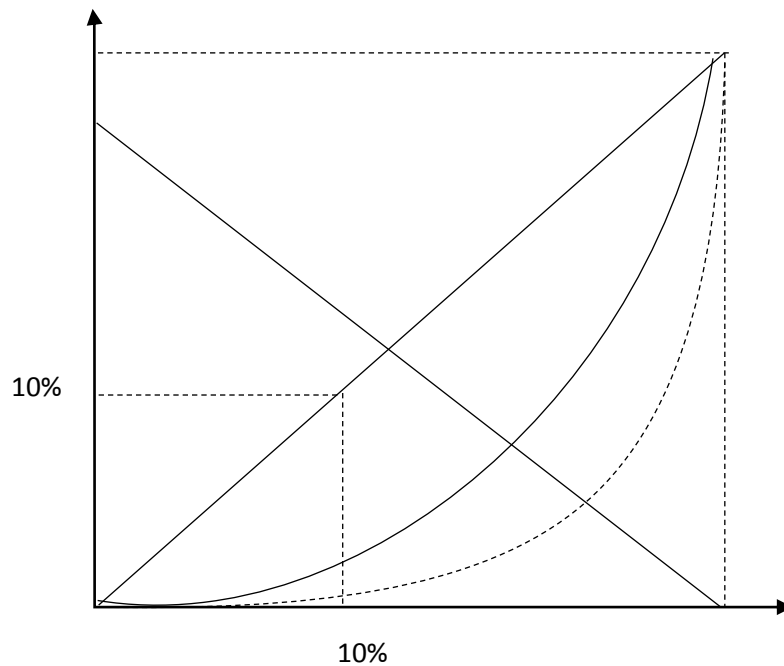
جلسه سوم

کمترین امید به زندگی — امید به زندگی در کشور هدف
کمترین امید به زندگی — بالاترین امید به زندگی

شاخص ضریب جینی: شاخصی است که توسط یک دانشمند ایتالیایی بنام جینی کشف شده است. این شاخص بین صفر و یک است. هر چه این شاخص به یک نزدیکتر باشد یعنی توزیع درآمد ناعادلانه و اگر به صفر نزدیکتر باشد یعنی توزیع درآمد عادلانه است.

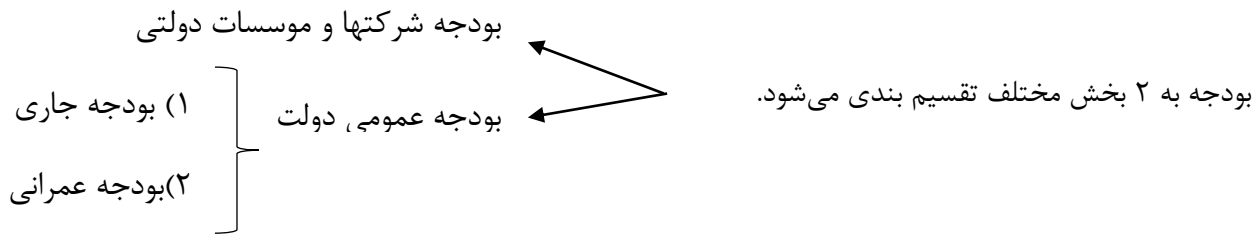

توزیع درآمد نابرابر $0 \rightarrow 1$: ضریب جنسی

توزیع درآمد عادلانه

بودجه: بودجه عبارت است از برنامه مالی دولت برای یک سال معین که شامل حساب درآمدها و هزینه‌ها برای رسیدن به اهداف معین بودجه پیش بینی است.

بودجه جاری را نمی توان کاهش داد و هیچ دولت نمی تواند به بودجه جاری دست بزند.

اصلاح بودجه ← که تغییر در سر جمع ردیف های بودجه به شرطی که سر جمع بودجه تغییر نکند.

متمم بودجه ← متمم بودجه ی می تواند کل بودجه را تغییر دهد.

اصل های بودجه: (۱) اصل وحدت بودجه (۲) اصل جامعیت (۳) تعادل بودجه (۴) اصل وحدت بودجه (۵) اصل شاملیت یا تفصیل بودجه (۶) تشخیص و عدم تشخیص بودجه (۷) انعطاف پذیر

اصل عدم تشخیص ← هیچ شرکتی حق ندارد بخشی از درآمد خود را به عنوان هزینه برای خود منظور نماید بر اساس اصل ۵۳ قانون اساسی تمامی درآمدهای شرکت های دولتی می بایست در خزانه متمرکز و از خزانه به شرکت تخصیص یابد.

اصل سالانه بودن ۲ استثناء دارد: (۱) بودجه $1/12$ هست.

(۲) برای پروژه های بلند مدت بیشتر از یک سال می تواند بودجه بلند مدت تدوین کرد ولی در بودجه سالانه آورد.

اصل تخصیص:

میزان تخصیص اعتبارات می بایست در حدود هزینه های مصوب باشد.

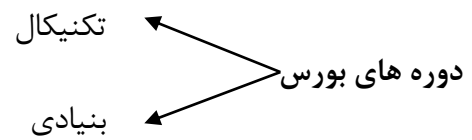
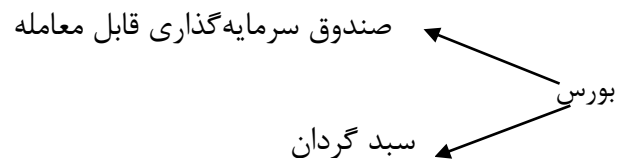
انعطاف پذیری: بودجه باید طوری تدوین شود که قابل تغییر باشد.

وحدت: بودجه باید به صورتی تدوین شود که از تضاد، تناقض و ... رنج نبرد یعنی یک استاندارد مشخص داشته باشد.

در ایران مهمترین جایی که می شود سرمایه گذاری کرد بورس است.

1 - درآمد ثابت
2 - درآمد متغییر } *ETF*

24% درآمد ثابت
30% مختلط
در سهام } انواع صندوق های سرمایه گذاری

